

AFGØRELSE
(Varmeforsyning)

energi
KLAGENÆVNET

Frederiksborggade 15
1360 København K

Tlf 33 95 57 85

Fax 33 95 57 99

Afgørelsen offentliggøres i anonymiseret form

www.ekn.dk

ekn@ekn.dk

KLAGE FRA [...] over
AFGØRELSE FRA Energitilsynets afgørelse af 15. februar 2005
OM dispensation for TRE-FOR's afkølingstarif

13. oktober 2005

J.nr.: 21-342

Eksp.nr.: 22731

BSO-EKN

NÆVNETS Næstformand, professor, dr.polit. Chr. Hjorth-Andersen,
SAMMEN- Direktør, cand.polyt. H.C. Mortensen,
SÆTNING Direktør, cand.oecon. Niels Jørgen Ravn Sørensen
I SAGEN

NÆVNETS Energitilsynets afgørelse stadfæstes.
AFGØRELSE

Sagen er indbragt for Energiklagenævnet ved brev af 6. marts 2005 fra [...] over Energitilsynets afgørelse af 15. februar 2005. I afgørelsen fandt tilsynet, at det ikke var i urimeligt efter varmforsyningsloven, at TRE-FOR havde indført en afkølingstarif, og at selskabet i den forbindelse havde afslået [...] ansøgning om dispensation for manglende afkøling.

Den påklagede afgørelse

Fra Energitilsynets afgørelse af 15. februar 2005 citeres:

”Ved skrivelse af 20. december 2004 har De til Energitilsynet fremsendt en klage primært over TRE-FORs afslag på Deres ansøgning om dispensation fra TRE-FORS afkølingskrav. De har endvidere anført, at TRE-FOR ikke har garanteret Dem en tilstrækkelig høj fremløbstemperatur på fjernvarmevandet.

[...]

TRE-FOR bemærker, at værket i november 2003 vedtog at indføre en tillægsbetaling for manglende afkøling pr. 1. januar 2004. Alle berørte kunder blev informeret herom i november 2003 og oktober 2004. TRE-FOR har endvidere beskrevet baggrunden for afkølingskravet og muligheden for dispensation herfra. TRE-FOR op-

lyser desuden, at De har præsteret en god afkøling i perioden 1999-2004, med undtagelse af 2003.

Afkølingskravet fremgår af pkt. 15.2. af TRE-FORs tekniske bestemmelser for fjernvarme, hvoraf følger, at "Fjernvarmevandets nedkøling skal være så stor som mulig og afkølingen skal minimum være 25 grader C over et forbrugsår. Såfremt denne afkøling ikke opnås, er TRE-FOR berettiget til at opkræve betaling for sine ekstraomkostninger, jf. det til enhver tid gældende takstblad".

[...]

Energitilsynet må finde, at begrundelsen for at indføre en afkølingstarif ikke er urimelig, idet den skal fremme en bedre afkøling og dermed en mere energibevidst adfærd hos forbrugerne. Afkølingskravet er opstillet ud fra driftsøkonomiske overvejelser, og vil komme alle TRE-FORs kunder til gode. Der er derfor intet urimeligt i, at TRE-FOR indfører en afkølingstarif. Afkølingskravet på mindst 25 grader celsius overstiger endvidere ikke, hvad der er sædvanligt for krav af denne karakter.

TRE-FOR har oplyst, at De har kunnet opnå et afkølingsniveau på 25 grader celsius i perioden 1999-2004 med undtagelse af 2003, dvs. også i perioder, hvor TRE-FOR ikke har håndhævet et afkølingskrav. Energitilsynet må desuden finde, at Deres indvending mod fremløbstemperaturen på fjernvarmevandet er mindre relevant, idet De i det væsentlige uanset fremløbstemperaturen på fjernvarmevandet har kunnet præstere en afkøling på mindst 25 grader celsius.

Desuden er de kriteriet, som TRE-FOR har lagt vægt på i forbindelse med vurderingen af Deres dispensationsansøgning, ikke urimelige, jf. varmforsyningsloven § 21, stk. 4.

Energitilsynet har bemærket, at TRE-FOR har tilbudt Dem et vederlagsfrit besøg af en energitekniker for gennemgang og indregulering af Deres varmeanlæg."

Klagen til Energiklagenævnet

I klagen af 6. marts 2005 anfører [...], at TRE-FORs statistik over afkølingen hos ham de forløbne år ikke kan lægges til grund for den fremtidige varmesituation, da der er sket ændringer i husstandens brug af brændeovn. Klager oplyser, at fra at være en husstand med to voksne og to store børn, er husstanden nu reduceret til to voksne, hvorfor brændeovnen ikke længere anvendes regelmæssigt. Tidligere var radiatorerne mere indstillet på at give huset en jævn grundvarme, mens brændeovnen stod for en hurtig opvarmning

13. oktober 2005

J.nr.: 21-342

Eksp.nr.: 22731

BSO-EKN

Side 2 af 9

til en behagelig indetemperatur. En sådan indstilling af fjernvarmen gav en maksimal afkøling, men ikke en tilstrækkelig indetemperatur. Med husstandens nuværende størrelse må det påregnes, at radiatorerne i fremtiden i højere grad vil blive anvendt til at få en rimelig indetemperatur.

Endvidere anfører [...], at indgangstemperaturen er en afgørende faktor, da denne skal være rimelig høj for at få en rimelig afkøling og opholdstemperatur. Klager oplyser i den forbindelse, at anlægget på ejendommen oprindeligt er bygget til oliefyr med høj indgangstemperatur, samt at fjernvarmeværket i sin tid lovede tilstrækkelig varme, idet der ville blive kompenseret for en lavere indgangstemperatur ved et højere tryk.

Klager har mange gange i tidens løb konstateret en indløbstemperatur på under 60 grader celsius. Også andre beboere i området har været utilfreds med indgangstemperaturen for fjernvarme. Efter klagers opfattelse har TRE-FOR svært ved at leve op til sin garantiforpligtelse på minimum 60 grader i området. Klager ønsker således dokumentation for, at TRE-FOR overholder minimum 60 grader i fremløbstemperatur.

Klager undrer sig over, at Energitilsynet ikke har undersøgt indgangstemperaturen nærmere, herunder hvor stærkt et motiv TRE-FOR har for at opretholde en høj indgangstemperatur i alle hjørner af fjernvarmenettet, samt om TRE-FOR får rabat ved køb af relativt koldt fjernvarme vand fra Skærbækværket. Klager anfører hertil, at TRE-FOR vil komme til at tjene penge ved ikke at overholde minimum temperaturen på 60 grader via afkølingsafgiften, idet antallet af fjernvarmebrugere, der ikke kan klare de 25 graders afkøling vil stige jo lavere indgangstemperaturen er.

Videre undrer [...] sig over, hvordan det tidligere aftalegrundlag, om et fjernvarmenet, der er bygget og betalt af forbrugerne til højt vandtryk for at udnytte det relative kolde spildvand fra Skærbækværket, harmonerer med en afgift for manglende afkøling, hvis formål er at nedsætte trykket i fjernvarmenettet for at spare på pumpekraften.

Klager finder således ikke, at Energitilsynets sagsbehandling belyser sagen fra andre sider end TRE-FOR's.

Afslutningsvist anfører [...], at TRE-FORS ensidige indførelse af afkølingstariffen er et brud på det oprindelige aftalegrundlag mellem ham og selskabet. Afkølingstariffen vil medføre, at klagers varmeudgifter vil stige urimeligt. Klager mener TRE-FOR står i en monopollignende situation som selskabet udnytter, idet klager ikke har mulighed for at omstille sin varmforsyning uden omkostninger.

13. oktober 2005

J.nr.: 21-342

Eksp.nr.: 22731

BSO-EKN

Side 3 af 9

Energitilsynets bemærkninger

I brev af 5. april 2005 fastholder Energitilsynet sin afgørelse af 15. februar 2005. Tilsynet bemærker til klagen, at TRE-FOR's statistik ganske rigtig ikke fortæller noget om fremtiden, men den giver et godt fingerpeg om klagers installations formåen med hensyn til afkøling. Videre bemærker tilsynet, at TRE-FOR har tilbudt klager et vederlagsfrit besøg af en energitekniker for gennemgang og regulering af hans anlæg.

Afslutningsvist anfører tilsynet, at det er korrekt, at jo højere indgangstemperatur jo nemmere opnås større afkøling. Når TRE-FOR har sat afkølingsgrænsen til 25 grader C, hvad selskabet selv finder et relativt lavt afkølingskrav, er det for at tilgodese kunder, der i kraft af beliggenhed i forhold til TRE-FOR's varmecentral ikke kan forvente en fremløbstemperatur på over 60 grader celsius.

13. oktober 2005

J.nr.: 21-342
Eksp.nr.: 22731
BSO-EKN

Side 4 af 9

Yderligere bemærkninger fra parterne

I brev af 20. maj 2005 gør [...] i det væsentligste de samme synspunkter gældende som anført i klage af 6. marts 2005. Han fastholder således, at problemet er den relativ lave indløbstemperatur sammenholdt med kapaciteten på hans anlæg.

[...] mener, at Energitilsynet tilsyneladende tolker TRE-FOR's egne garantier endnu lempeligere end selskabet selv. Hertil anfører han, at TRE-FOR i afslaget på dispensation skrev, at fremløbstemperaturen er minimum 60 grader. Derudover har TRE-FOR under sagens behandling for tilsynet igen nævnt en minimumstemperatur på 60 grader. Klager opfatter derfor en fremløbstemperatur på minimum 60 grader celsius om sommeren og en endnu højere om vinteren for TRE-FORs kriterier for at opnå en afkøling på 25 grader. Kurt Krog Pedersen synes således, at Energitilsynet slækker på TRE-FORs krav, ved at fremhæve at 25 grader er et relativt lav afkølingskrav.

[...] anfører i den forbindelse, at han mangler dokumentation for udsagnet "relativt lavt afkølingskrav", herunder statistikker for fremløbstemperatur på [...] samt statistikker for afkøling for de andre fjernvarmebrugere i hans område.

TRE-FOR bemærker i brev af 2. juni 2005, at selskabet ikke kan konstatere, at Energitilsynet tolker selskabet garantier lempeligere end selskabet selv.

Supplerende sagsfremstilling

Det fremgår af TRE-FORs brev af 25. januar 2005 til Energitilsynet, at

"[...]

Varmekunden har mulighed for at søge dispensation fra afkølingskravet, hvis:

1. Stikledningen til installationen er særlig lang, hvilket vil sige over 50 meter. 50 meter rør $\varnothing 26,9$ mm indeholder 185 liter vand, som er den vandmængde, der ved "kold" stikledning max. Skal cirkulere, før der er varme til installationen. 30 gange 185 liter udgør ca. 1,0 % af den vandmængde, der cirkulerer i et gennemsnits-parcelhus.
2. Installationen ligger uhensigtsmæssigt på forsyningsledningen, hvilket f.eks. Er tilfældet, hvor TRE-FOR Varme ikke kan garantere kunderne en fremløbstemperatur på 60 C ved stikledningens start.
3. Fjernvarmeanlægget er et et-strengs-anlæg, hvilket i nogle tilfælde umuliggør en afkøling på 25 C."

13. oktober 2005

J.nr.: 21-342
Eksp.nr.: 22731
BSO-EKN

Endvidere fremgår det af de med brevet fremsendte bilag, at stikledningen til ejendommen [...] er 36,7 meter.

Side 5 af 9

Supplerende oplysninger

På Energiklagenævnets forespørgsel af 22. august 2005 om, hvad fremløbstemperaturen var for ejendommen [...], svarede TRE-FOR den 24. august 2005, at fremløbstemperaturen ved ejendommens tilslutning på forsyningsledningen som minimum var 60 grader. Om vinter var fremløbstemperaturen dog højere afhængig af belastning og vejrforhold.

Yderligere gjorde selskabet opmærksom på, at fremløbstemperaturen i ejendommens stikledning var afhængig af ejendommens forbrug. Fremløbstemperaturen vil derfor være under 60 grader når der ikke var tilstrækkeligt forbrug til at sikre gennemstrømningen af vandet i stikledningen.

Retsgrundlaget

Varmeforsyningslovens § 21, stk. 4 lovebekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005, har følgende ordlyd:

"Stk. 4. Finder Energitilsynet, at tariffer, omkostningsfordeling eller andre betingelser er urimelige eller i strid med bestemmelserne i §§ 20, 20 a eller 20 b eller regler udstedt i henhold til loven, giver tilsynet, såfremt forholdet ikke gennem forhandling kan bringes til ophør, pålæg om ændring af tariffer, omkostningsfordeling eller betingelser."

Af TRE-FOR's leveringsbestemmelser fremgår det:

"1.0 FORORD

Nærværende "Leveringsbestemmelser for fjernvarme" indeholder det egentlige aftalegrundlag mellem TRE-FOR og selskabets fjernvarmekunder.

[...]

2.4 Det retslige forhold mellem TRE-FOR og kunden er foruden "Leveringsbestemmelser for fjernvarme" suppleret med "Tekniske bestemmelser for fjernvarme" og "tarifblade" med abonnement og energipriser.

Bestemmelser og tarifblade udleveres af TRE-FOR.

[...]"

Af TRE-FOR tekniske bestemmelser punkt 5 og 15 fremgår det:

"5.0 FJERNVARMENETTETS TEMPERATUR OG TRYK

5.1. TRE-FOR's fjernvarmenet er et varmtvandsanlæg, hvor fremløbstemperaturen i forsyningsnettet reguleres efter de klimatiske forhold. Fremløbstemperaturen (ved stikledningens start) varierer således mellem 60 °C og 85 °C. Fremløbstemperaturen kan dog, afhængig af beliggenhed og belastningsforhold, stige til 95 °C.

5.2 Fremløbstemperaturen i en ejendom kan være væsentligt lavere end ovennævnte temperaturer, når vandgennemstrømningen i stikledningen er lille.

5.3 Det maksimale fremløbstryk i ledningssystemet er 8,0 bar, men trykket vil variere efter beliggenhed og belastningsforhold.

5.4 Det disponible differenstryk ved ejendommens hovedventiler andrager minimum 0,4 bar, men kan efter beliggenhed og belastningsforhold variere.

5.5 Uden belastning (intet varmeaftag) garanteres et differenstryk på min. 0,5 bar (5 mVs). Der vil være dele af forsyningsområdet, hvor dette differenstryk er betydeligt større.

15.0 VARMEANLÆGGETS DRIFT OG VEDLIGEHOLD

[...]

15.2 Fjernvarmevandets nedkøling skal være så stor som mulig, dog minimum 25 C over et forbrugsår. Såfremt denne afkøling ikke opnås, er TRE-FOR berettiget til at opkræve betaling for sine ekstraomkostninger, jf. det til enhver tid gældende takstblad.

15.4 TRE-FOR har pligt til at levere den varmeeffekt, der er abonneret på, og med de i afsnit 5. opgive temperaturer og tryk.

13. oktober 2005

J.nr.: 21-342

Eksp.nr.: 22731

BSO-EKN

Side 6 af 9

- 15.5 Såfremt der under drift forekommer uregelmæssigheder, såsom unormale fremløbs temperaturer, unormalt stort eller intet varmekonsum, utætheder på stikledninger eller hovedhaner m.m. skal dette straks meddeles til TRE-FOR [..]”

Energiklagenævnets praksis

I en sag for Energiklagenævnet havde en forbruger klaget over varmekædens opkrævning af ekstrabetaling for ringe afkølet fjernvarmevand (nævnets afgørelse af 22. september 2004, j.nr. 21-189). I overenskomsten mellem varmekæden og forbrugeren var det anført, at fremløbstemperaturen i hovedledningsnettet ved stikafregningen kunne variere mellem 60 og 85 grader celsius. Hos klageren var fremløbstemperaturen imidlertid mellem 49,9 og 64 grader celsius.

13. oktober 2005

J.nr.: 21-342
Eksp.nr.: 22731
BSO-EKN

Side 7 af 9

Energiklagenævnet fandt ikke på det foreliggende grundlag at kunne lægge til grund, at værket havde opfyldt sin forpligtelse for så vidt angik fremløbstemperaturen. Energiklagenævnet henviste her til, at der både efter klagerens og varmekædens opfattelse havde været afkølingsproblemer i klagerens andelsboligforening. Det var ikke nævnets opfattelse, at de af varmekæden foretagne bestræbelser på at løse afkølingsproblemerne kunne føre til et andet resultat. Nævnet fandt herefter varmekædens krav om ekstrabetaling for ringe afkøling i forbrugsåret 2002/03 urimeligt efter varmekonsumlovens § 21, stk. 4.

I Energiklagenævnets afgørelse af 23. september 2004 vedrørende beregning af afkølingstarif i Roskilde Kommunes varmekonsum (j.nr. 21-225) bemærkede nævnet, at begrundelsen for at indføre afkølingstariffen var saglig, idet den skulle fremme en bedre afkøling og dermed en mere energibevidst adfærd hos forbrugerne. Nævnet bemærkede tillige, at der ved udformningen af afkølingstariffen var taget hensyn til forskelle i fremløbstemperaturer, ligesom der var mulighed for dispensation for ejendomme, der havde en afvigende lav fremløbstemperatur.

Energiklagenævnets bemærkninger

1. Klager finder, at TRE-FORs afslag om dispensation for afkølingstariffen er urimelig efter varmekonsumloven, at TRE-FOR ikke leverer fjernvarmevandet til ejendommen [...] med en fremløbstemperatur på 60 grader som forudsat i værket tekniske bestemmelser, samt at statistikken over de tidligere års afkøling ikke kan lægges til grund, idet hans husstand har ændret sig.

TRE-FOR anfører, at [...] de forløbne fem år har kunnet afkøle vandet 25 grader, hvorfor der ikke er grundlag for at give ham dispensation.

Energitilsynet fastholder, at et afslag på dispensation ikke er urimeligt, samt at det ikke er relevant, hvad fremløbstemperaturen er, da [...] i det væsentligste har kunnet præstere en afkøling på 25 grader.

2. Det fremgår af TRE-FORs tekniske bestemmelser, at fremløbstemperaturen på fjernvarmevandet ved stikledningens start skal være mellem 60 og 85 grader, og at brugerne skal afkøle fjernvarmevandet med minimum 25 grader.

3. Energiklagenævnet tiltræder, at fortolkningen af, hvorvidt leveringsbetingelserne er rimelige eller ej, ikke kan ændres på grund af ændringer i kunders husstand.

4. I overensstemmelse med Energiklagenævnets praksis kan et krav om en gennemsnitlig afkøling på 25 grader over et forbrugsår som udgangspunkt anses som sagligt og dermed ikke urimeligt. At TRE-FOR har en monopolistisk position, gør ingen forskel heri.

Dette forudsætter imidlertid, i overensstemmelse med nævnets tidligere afgørelse, at TRE-FOR opfylder sin forpligtelse efter de tekniske bestemmelser, hvad angår fremløbstemperaturen, for at kunne kræve en afkøling på minimum 25 grader. Opfylder TRE-FOR ikke denne forpligtelse må der dispenseres fra afkølingskravet.

Nævnet bemærker, at der kan være forskel i fremløbstemperaturen på fjernvarmevandet ved stikledningens start og ved indgangen til ejendommen.

Efter det i sagen oplyste finder nævnet det ikke påvist, at den gennemsnitlige fremløbstemperaturen ved stikledningens start skulle være mindre end 60 grader, hvorfor der ikke kan dispenseres fra afkølingskravet.

Energitilsynets afgørelse må derfor stadfæstes.

5. Afslutningsvist bemærker Energiklagenævnet i overensstemmelse med Energitilsynet, at klager er blevet tilbudt vederlagsfrit besøg af en energitekniker for gennemgang og indregulering af hans varmeanlæg.

Energiklagenævnets afgørelse

Energitilsynets afgørelse af 15. februar 2005 stadfæstes.

Afgørelsen er truffet efter § 26, stk. 1, i lov om varmforsyning, jf. bekendtgørelse nr. 347 af 17. maj 2005 af lov om varmforsyning.

Sagen har været behandlet på Energiklagenævnets møde den 7. oktober 2005.

13. oktober 2005

J.nr.: 21-342

Eksp.nr.: 22731

BSO-EKN

Side 8 af 9

Afgørelsen kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.

Afgørelsen er sendt til [...], Energitilsynet og
TRE-FOR.

Afgørelsen offentliggøres på Energiklagenævnets hjemmeside.

P. N. V.

Chr. Hjorth-Andersen
Næstformand

13. oktober 2005

J.nr.: 21-342
Eksp.nr.: 22731
BSO-EKN

Side 9 af 9
/ Birgitta Sander Olsen
Fuldmægtig